

ÉLETPÁLYA- ÉPÍTÉS

KOMPETENCIATERÜLET „B”

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
TANÁRI ÚTMUTATÓ

5. évfolyam

A kiadvány az Educatio Kht. kompetenciafejlesztő oktatási program kerettanterve alapján készült.

A kiadvány a Nemzeti Fejlesztési Terv Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program 3.1.1. központi program (Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira) keretében készült, a sulINova oktatási programcsomag részeként létrejött tanulói információhordozó. A kiadvány sikeres használatához szükséges a teljes oktatási programcsomag ismerete és használata.

A teljes programcsomag elérhető: www.educatio.hu címen.

Szakmai vezető: Farkas László

Szakmai bizottság: Dr. Klein Sándor elnök, Dr. Balogh Andrásné
Dr. Krisztián Béla, Sum István, Dr. Szenes György

Szakmai lektor: Dr. Katona Béláné

Alkotószerkesztő: Bartha Júlia, Székely Balázsne

Felelős szerkesztő: Burom Márton

©

Szerzők: Kerényi Mari

Educatio Kht. 2008

TARTALOM

- V.B.1.1. SZÓRA BÍROM, MERT... 1.
- V.B.1.2. HÍRES EMBER
- V.B.1.3. SZÓRA BÍROM... 2.
- V.B.1.4. SZÓRA BÍROM... 3.
- V.B.1.5. A ZÖLD PASZULY
- V.B.1.6. AZ ISKOLA RÉGEN ÉS MA
- V.B.1.7. KISINAS
- V.B.1.8. KONFLIKTUS AZ OSZTÁLYBAN
- V.B.1.9. ROBOT BARÁT
- V.B.1.10. A NAGYVÁROS
- V.B.1.11. FELNŐTTEK, GYEREKEK RÉGEN ÉS MA
- V.B.1.12. KONFLIKTUSKEZELÉS 1.
- V.B.1.13. RÉGI SZAKMÁK
- V.B.1.14. A HALAK JELLEME
- V.B.1.15. MERRE JÁRT JANCSI?
- V.B.1.16. IDEGENVEZETÉS
- V.B.1.17. ALAPRAJZ 1.
- V.B.1.18. ALAPRAJZ 2

SZÓRA BÍROM, MERT... 1.

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja egy problémahelyzet megoldása kommunikációs technikákkal. Cél a partnerre figyelés, kérdésés, az érdeklődés gyakoroltatása
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Megérkezés, ismerkedés Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	A kapcsolatteremtés, szándéknyilvánítás, partnerre való utalás, témabevezető nyelvi kifejezések elemzése, alkalmazása szóban és írásban. Decentrálás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A modul a kapcsolatteremtés, szándéknyilvánítás, témafelvetés, illetve a partnerre figyelés eljárásait gyakoroltatja. Javasolt, hogy a feladat megoldása előtt beszéljünk meg a gyerekekkel, hogyan lehet a partner érdeklődését felkelteni, szóra bírni őt. Mit kell a partnerről tudni, pl. mi érdekli és mi nem, miről beszél szívesen, és mitől zárkózik el. Milyen kérdéseket lehet feltenni, milyen magánközlésekkel érdemes felkelteni a figyelmét. Minden gyerek képzelje el Klárit, aki csendes és visszahúzó, és fogalmazza meg viselkedésének néhány lehetséges okát!

Játsszák el a gyerekek több lehetséges variációban a jelenetet!

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Beszélgetés a saját tapasztalatokról, az érdeklődés felkeltéséről stb. mitől lehet visszahúzóó Klári? okkeresés
Tanári instrukciók	Ismertessük a tanulókkal a feladatot. Kezdeményezzünk beszélgetést a saját tapasztalatokról. Mitől lehet visszahúzóó Klári? Okkeresés. A tanulók írásbeli munkát végeznek. Szerepjáték. Jelöljük ki szereppárokat. Megbeszélés, értékelés.
Kiemelt készségek, képességek	Kapcsolatteremtés, szándéknyilvánítás, partnerre való utalás, témabevezető nyelvi kifejezések elemzése és alkalmazása szóban és írásban, decentrálás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, pármunka, egyéni
Módszerek	Beszélgetés, írásbeli munka, szerepjáték
Eszközök	1. feladat

MUNKAFÜZET

1. FELADAT

Szóra bírom...

Klárival kell bevásárolnotok az osztálykirándulásra. Előre félsz a hosszú együtt töltött óráktól, mert Klári a hallgató fajtából való. Te viszont szívesen beszélgetsz, nevetgélsz.

- Hogy bírnád szóra Klárit?
- Milyen témát vetnél fel, ami őt is érdekli?

Játsszátok el a jelenetet több változatban, attól függően, hogy „miért hallgató Klári”!

Beszélgétek meg, hogy Kláriról mit kellene tudni ahhoz, hogy szóra bírható legyen!

Miért hallgató és visszahúzóó? Írj lehetséges okokat!

Klári visszahúzóó, mert.....

HÍRES EMBER

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja a beszélgetés kezdeményezése, szándéknyilvánítás gyakoroltatása, gátlások leküzdése
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Megérkezés, ismerkedés. A beszélgetés résztvevőinek megjelölésére és megszólítására, kapcsolatteremtésre szolgáló nyelvi eszközök Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Önérvényesítés, kommunikáció, normaalkalmazás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A szerepjáték során ügyeljünk a megszólítási formák, a tegezés, a magázás formáinak használatára. Változtathatjuk a híres ember életkorát, foglalkozását. A párok egy-egy jelenet eljátszása után cseréljenek szerepet. Ha van rá mód, feladhatjuk a jelenet leírását akár otthoni munkaként is.

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Az adott helyzetek eljátszása szerepcserével
Tanári instrukciók	Ismertessük a feladatot a tanulókkal. A diákok alakítsanak párokat. A párok egy-egy jelenet eljátszása után cseréljenek szerepet. Megbeszélés, értékelés
Kiemelt készségek, képességek	Önérvényesítés, kommunikáció, normaalkalmazás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, pármunka
Módszerek	Szerepjáték, szerepcsere, megbeszélés
Eszközök	2. feladat

MUNKAFÜZET

2. FELADAT

Az iskola újságjának riportere vagy. Elhatározod, hogy megleped társaidat, és egy érdekes személyiséggel készített interjúdat viszed a legközelebbi megbeszélésre. Kapóra jön, hogy egy híres popzenészt pillantasz meg az utcán, akit népes társaság vesz körül. Mondd el, hogy hogyan kerülnél a közelébe, hogyan szólítanád meg, és közölnéd, mit akarsz!

Játsszátok el a jelenetet!

SZÓRA BÍROM... 2.

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja, hogy az egymás iránti figyelem, tapintat fontosságára irányítsa a gyerekek figyelmét, előhívja saját tapasztalataikat, továbbá eljárásokat gyakoroltasson a másik felé való közeledéshez.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	–
Modulkapcsolódási pontok	Szélesebb környezetben: Janikovszky Éva: <i>Az úgy volt...</i> – Ki honnan jött, hol él? Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	A kapcsolatteremtés, szándéknyilvánítás, partnerre való utalás, témabevezető nyelvi kifejezések elemzése és alkalmazása szóban. Kérdezés, odafigyelés és szerepvisszonyok a családban. Decentrálás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Idéztessünk fel a gyerekekkel családi helyzeteket, amikor valamelyik családtag nem vette észre, hogy baj van! Beszélgessünk a helyzet kiváltotta érzelmekről! Gyűjtsenek a gyerekek minél több kifejezést az érzelmek pontos nyelvi kifejezésére: harag, düh, szomorúság, bánat, elkeseredettség stb.! Próbálják részletesen megfogalmazni egy-egy érzés jellemzőit!

Idéztessük fel, volt-e már abból probléma a családban, hogy valaki nem kapott elég figyelmet! Volt-e, amikor jókedvre szerettünk volna deríteni valakit, és sikerült? Hogyan történt mindez?

Az egyéni élmények felidézését párban végeztessük! A pár egyik tagja számoljon be az osztálynak, mit mesélt a társa!

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Beszélgetés az érzelmekről, valamelyik családtag problémájára való reagálásról. Egyéni élmények felidézése, történetmesélés
Tanári instrukciók	Idéztessünk fel a gyerekekkel családi helyzeteket, beszéltesük őket érzelmeikről. Beszámolás a társ történetéről, saját érzelmeikről. Ismertessük a gyerekekkel a helyzetet, kezdeményezzünk beszélgetést. Szerepjáték. Az egyéni élmények felidézését párban végeztessük! A pár egyik tagja számoljon be az osztálynak, mit mesélt a társa! Mebeszélés
Kiemelt készségek, képességek	Kapcsolatteremtés, szándéknyilvánítás, partnerre való utalás, témabevezető nyelvi kifejezések elemzése és alkalmazása szóban, kérdezés, odafigyelés és szerepviszonyok a családban, decentráálás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, pármunka
Módszerek	Beszélgetés, történetmesélés több nézőpontból, szerepjáték, vita
Eszközök	3. feladat

MUNKAFÜZET

3. FELADAT

Az iskolából hazaérve látod, hogy anyu nagyon mogorva. Te azonban remek hangulatban vagy.

Mit tennél, hogy Anyu jobb kedvre derüljön? Játsszátok el a jelenetet!

SZÓRA BÍROM... 3.

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja, hogy konfliktusos kommunikációs helyzet kezelési eljárásait gyakoroltassa.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Janikovszky Éva: <i>Az úgy volt...</i> - Ki honnan jött, hol él? Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Konfliktuskezelés Decentrálás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A gyerekek alkossanak párokat! A párok állapodjanak meg abban, min is sértődhetett meg Kati! Pl. a barátnője a háta mögött mondott róla valamit, és visszamondták, vagy neki tulajdonít bizonyos egyéb kellemetlenségeket, vagy félreértés történt.

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Konfliktusos kommunikációs helyzet kezelési eljárásait gyakoroltassa
Tanári instrukciók	Helyzetismertetés, -értékelés, megbeszélés irányítása
Kiemelt készségek, képességek	Konfliktuskezelés, decentralálás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, pármunka
Módszerek	Szerepjáték, megbeszélés
Eszközök	4. feladat

MUNKAFÜZET

4. FELADAT

Zsófival sülve-főve együtt vagytok. Egyik nap észreveszed, hogy kényszeredetten társalog veled, és kerüli a közös együttléteket. Bánt a dolog, és elhatározod, hogy ha török, ha szakad, megtudod, mi az oka a sértődöttségének. Hogyan valósítod meg a terved?

Igénybe vehetsz „közvetítőt” is!

A ZÖLD PASZULY

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja kettős: a cselekvésleíró szövegtípusból a műveletek elkülönítése, illetve a régies szöveg „lefordítása”, értelmezése, szótárhasználat
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Állatkerti séták. Leíró, magyarázó, meggyőző és instruáló szövegek alkotása. Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Olvasás, szövegértelmezés, cselekvésleíró szöveg elemzése, átalakítása. Szótárhasználat

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Olvasás, szövegértelmezés
Cselekvésleíró szöveg elemzése, átalakítása
Szótárhasználat

MODULVÁZLAT

Tevékenység	A cselekvésleíró szövegtípusból a műveletek elkülönítése, illetve a régies szöveg „lefordítása”, értelmezése, szótárhasználat
Tanári instrukciók	Ismertessük a gyerekekkel a feladatot: a szöveg elolvasása, a szöveg céljának és műfajának megállapítása, A tanulók egyéni munkában oldják meg a feladatot: a szöveg műveletekre bontása, megbeszélés
Kiemelt készségek, képességek	Olvasás, szövegértelmezés, cselekvésleíró szöveg elemzése, átalakítása, szótárhasználat
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	A szövegértés-szövegalkotás területén eredményes gyerekek kaphatnak plusz feladatot: pl. a szóismétlések, redundanciák kihúzása.
Munkaforma	Frontális, egyéni munka
Módszerek	Megbeszélés, szövegelemzés, szóbeli szövegalkotás, félreproduktív írásbeli szövegalkotás
Eszközök	5. feladat

MUNKAFÜZET

5. FELADAT

A zöld-paszulyt – ha csak lehet – meg kell válogatni, hogy szálkást ne főzzünk, mert az ízléstelen. A szép gyöngye zöld-paszulyt tisztítsuk meg a két végét kissé levagdaldván és derékba törjük el. Nem szép és nem ízletes, ha apró kockákra van vagdosva. A zöld-paszulyt fel lehet hasogatni késsel hosszúra is; de ezzel annyi baj van és olyan érdemetlen dolog, hogy azt nem ajánlom. Ha tehát a paszulyt megtisztítottuk, tegyük tálba, s forró vízzel öntsük le, hogy a paszuly is forró legyen a megmosás után. A leforrázott paszulyt azonnal tegyük három liternyi forró vízbe, azután sózzuk meg, fedjük le és hadjuk egy fél óráig főni. Azalatt készítsünk hozzá rántást egy tojásnyi zsírból és két fakanál lisztből. Ha már elég piros a rántás, tegyük bele egy fej apróra vágott vereshagymát és jó csipetnyi apróra vágott zöldpetrezselyem levelet; öntsük bele egy pár pohár hideg vizet és azonnal töltsük a megpuhult zöldpaszulyra. A rántással is főzzük vagy tíz perczig; tegyük bele ízlésünk szerint ecetet és tálaláskor tegyük tetejére tejfelt, és bármiféle sült peccsenyét.

Valódi magyar szakácskönyv

Zilahi Ágnes

Második bővített kiadás

Kiadja:

A Magyar Nők Lapjának kiadóhivatala

Budapest, 1892.

MEGOLDÁS

A zöldbabot – amennyire csak lehet – ki kell válogatni, hogy ne legyen szálkás, mert az nem gusztusos. A szép, gyöngye zöldbabot tisztítsuk meg úgy, hogy a két végéből egy kicsit levágunk és kettétörjük. Ha apró kockákra vágjuk, nem lesz szép és jó. A zöldbabot fel lehet vágni késsel hosszában is, de ezzel sok a munka, így nem ajánlom. Ha tehát a zöldbabot megtisztítottuk, tegyük tálba, s forró vízzel öntsük le, hogy meleg legyen. A leforrázott babot azonnal tegyük bele három liter forró vízbe, sózzuk meg, fedjük le, és hagyjuk fél órát főni. Ezalatt készítsük el hozzá a rántást egy tojásnyi zsírból és két fakanál lisztből. Ha a rántás már elég piros, tegyünk bele egy fej apróra vágott vöröshagymát és jó csipetnyi apróra vágott zöldpetrezselyem-levelet; öntsünk bele egy pár pohár hideg vizet, és azonnal töltsük a megpuhult zöldbabra. A rántással is főzzük vagy tíz percig; tegyünk bele ízlés szerint ecetet, és tálaláskor tegyünk tetejére tejfölt és bármilyen sült húst.

Műveletek:

- a) A zöldbabot – amennyire csak lehet – ki kell válogatni, hogy ne legyen szálkás, mert az nem gusztusos.
- b) A szép, gyöngye zöldbabot tisztítsuk meg úgy, hogy a két végéből egy kicsit levágunk és kettétörjük. Ha apró kockákra vágjuk, nem lesz szép és jó. A zöldbabot fel lehet vágni késsel hosszában is, de ezzel sok a munka, így nem ajánlom.
- c) Ha tehát a zöldbabot megtisztítottuk, tegyük tálba!
- d) Forró vízzel öntsük le, hogy meleg legyen!
- e) A leforrázott babot azonnal tegyük bele három liter forró vízbe!
- f) Sózzuk meg!
- g) Fedjük le!
- h) Hagyjuk félórát főni!
- i) Ezalatt készítsük el hozzá a rántást egy tojásnyi zsírból és két fakanál lisztből!
- j) Ha a rántás már elég piros, tegyünk bele egy fej apróra vágott vöröshagymát és jó csipetnyi apróra vágott zöldpetrezselyem-levelet!
- k) Öntsünk bele egy pár pohár hideg vizet!
- l) Azonnal töltsük a megpuhult zöldbabra!
- m) A rántással is főzzük vagy tíz percig!
- n) Tegyünk bele ízlés szerint ecetet!
- o) Tálaláskor tegyünk tetejére tejfölt, és bármilyen sült húst!

AZ ISKOLA RÉGEN ÉS MA

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja annak felfedeztetése, hogy a körülmények, eszközök, technika milyen befolyással vannak az ember mindennapi élettevékenységére.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: A Pál utcai fiúk: I. Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Helyzetelemzés Összefüggés keresése Összehasonlítás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A tanári felolvasás után a gyerekek húzzák alá azokat az eszközöket, amelyek a szövegben szerepelnek! Ezután oldják meg a feladatot! A feladatmegoldást beszélgetés kövesse! A beszélgetés témája lehet pl.: Képzeljük el, hogy egy időgépben utazunk, amely visszarepít a Pál utcai fiúk korába!. Itt ülünk az osztályban, és a padon tintatartó, a táblánál számológép. Mit nem tudnánk csinálni? Miben akadályoznának minket a körülmények?

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Felfedezni a szövegben, hogy a körülmények, eszközök, technika milyen befolyással vannak az ember mindennapi élettevékenységére.
Tanári instrukciók	Olvassuk fel a szöveget. (Tanári bemutatás, követő olvasás) Ismertessük a tanulókkal a feladatot: táblázat kitöltése. Beszéljük meg a megoldásokat, beszélgetés kezdeményezése témafelvetéssel
Kiemelt készségek, képességek	Helyzetelemzés, összefüggés keresése, összehasonlítás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, egyéni munka
Módszerek	
Eszközök	6. feladat

MUNKAFÜZET

6. FELADAT

Hasonlítsd össze a korabeli iskolát a mai iskolával!

„És izegni-mozogni kezdett az osztály. Némelyek turkálni kezdtek a padban a könyvek közt; a rendezebbek megtörülték a tollaikat; Boka becsukta a kicsiny, piros bőrrel bevont zsebtinta-tartóját, melynek igen ügyes szerkezete volt, úgyhogy sose folyt ki belőle a tinta, csak akkor, ha zsebre vágta az ember; a Csele összeszedte a lapokat, amelyek nála a könyveket helyettesítették, mert a Csele gigerli volt, és nem pakolta a hóna alá az egész könyvtárát, mint a többi, hanem csak a szükséges lapokat szokta volt elhozni, ezeket is gondosan elosztva összes külső és belső zsebeiben; a Csónakos az utolsó padban akkorát ásított, mint valami unatkozó víziló; a Weisz kifordította a zsebet, és kiszórta belőle az összes délelőtti morzsákat, melyek ama kifliből maradtak ott, amelyet a Weisz a tíz órától egy óráig terjedő időközben a zsebéből evett ki darabonként; a Geréb csoszogni kezdett a pad alatt a lábával, mint aki úgy tesz, mintha föl akarna állani; a Barabás pedig minden szemérem nélkül terítette a pad alatt térdére a viaszkosvásznat, nagyság szerint rakván bele a könyveket, s majd egy szíjjal akkorát húzván rajta, hogy a pad is megreccsent, és ő maga belevörösödött – egyszóval mindenki előkészületeket tett a távozásra...”
(Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk)

	Korabeli	Mai
Teremrendezés		
Íróeszközök		
Egyéb tárgyak		

KISINAS

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A feldolgozandó szöveg a kisasasok életéből ad ízelítőt. A cél, hogy a szöveg információit egymásnak feltett kérdések segítségével megkeressék, azonosítsák a gyerekek. A szöveg kapcsán beszéljenek a ma és a régebbi korok gyerekeinek életéről, lehetőségeiről.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Szűkebb környezetben: A Pál utcai fiúk II. Gyerekvilág, felnőttvilág Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
Modulkapcsolódási pontok	
A képességfejlesztés fókuszai	Információgyűjtés, összehasonlítás, reprodukív szövegalkotás, forráselemzés, kérdésfeltevés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A gyerekek párokba rendeződnek, és minden gyerek megkapja a teljes szöveget. A pár egyik tagja az a), a másik tagja a b) szöveget olvassa fel. Egymás szövegére fel kell tenni a lehető legtöbb kérdést. A kérdésekre a „szövegtulajdonos” válaszol. A gyerekekkel a szöveg feldolgozása után beszélgetést kezdeményezünk. A téma: hogyan élhettek régen a gyerekek, mit jelentett a gyerekmunka, mi a helyzet most, mit jelent az, hogy a gyerekek nem nekik való szakmát választottak. Ma lehet-e ilyen? Hogyan lehet elkerülni? Miért fontos, hogy az ember ismerje önmagát? (Ne felejtjük el, hogy ebben az életkorban sokan váltanak a kisgimnáziumra.)

TÁMOGATÓ RENDSZER

Magyar értelmező kéziszótár

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Beszélgetés a ma és a régebbi korok gyerekeinek életéről, lehetőségeiről
Tanári instrukciók	Ismertessük a tanulókkal a feladatot. Alakíttassunk párokat. A feladat megoldása után kezdeményezzünk beszélgetést: tapasztalatgyűjtés, összehasonlítás
Kiemelt készségek, képességek	Információgyűjtés, összehasonlítás, reprodukív szövegalkotás, forráselemzés, kérdésföltevés
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, pármunka
Módszerek	Szövegolvasás, kérdésföltevés, szóbeli szövegalkotás
Eszközök	7. feladat

MUNKAFÜZET

7. FELADAT

Rendeződjete párokba! A pár egyik tagja az a), a másik a b) szöveget olvassa fel. Tegyetek fel egymás szövegére kérdéseket, a „szövegtulajdonos” válaszoljon rájuk! Igyekeztek, hogy a lehető legtöbb kérdést tegyétek fel, amire a szöveg alapján felelni lehet!

Az ismeretlen szavakat kérdezzétek meg tanárotoktól, vagy nézzétek meg az Értelmező kéziszótárban!

Az alábbi szöveg egy tanító feljegyzéseiből való a XX. század elejéről.

a)

„A tizennegyedik életévét betöltött ifjú mint iparosinas, valamelyik kisiparoshoz beszélgetik három esztendőre. A hároméves nehéz sors után felszabadul, és iparossegéd lesz. ... népszerű fenyegetés a szülő részéről a hanyag vagy rosszul tanuló gyermekkel szemben: »No, megállj, majd jövőre odaadlak inasnak, a mestered majd ellátja a bajodat!«”

b)

„ (A kisiparosok)... az ifjút ház körüli munkák végzésére kényszerítik. Fát vág, gyereket dajkál, üzletbe és piacra küldik, libát vagy malacot őriz stb. ”

„Az ...orvosi vizsgálat azt a szomorú eredményt adta, hogy igen sok ifjú oly szakma elsajátítására vállalkozott, melyre fizikuma nem alkalmas. Amikor tanulóéveit elvégezte és szakmájában rendszeresen és erősen dolgozik, szervezete működésében csakhamar zavarok állanak elő. Tüdőbaj, vérszegénység, vesebaj, szívbaj, általános testi gyengeség mind erősebben veszik az ifjút igénybe s lehetlenné teszik iparának folytatását.”

KONFLIKTUS AZ OSZTÁLYBAN

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Egy életközeli konfliktushelyzet feldolgozása. A konfliktushelyzet elemzése, és megoldási javaslatok gyűjtése, eljátszása
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Párhuzamok Nemecek és Geréb történetéhez Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Konfliktuskezelés, vitatkozás, érvelés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Javasolt - a szerepjátékban - többféle helyzetmegoldás, nézőpontváltás (szerepcseré)

A szerepjáték után beszéljük meg a helyzet tanulságait, erkölcsi vonatkozásait!

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Konfliktushelyzet elemzése, megoldási javaslatok gyűjtése, eljátszása
Tanári instrukciók	Ismertessük a tanulókkal a feladatot, kezdeményezzünk vitát, és beszéljük meg a lehetséges variánsokat.
Kiemelt készségek, képességek	Konfliktuskezelés, vitatkozás, érvelés
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, heterogén kiscsoport
Módszerek	Szerepjáték, megbeszélés
Eszközök	8. feladat

MUNKAFÜZET

8. FELADAT

Karesz nemrégén érkezett az osztályba. Az összeszokott társaság nemigen akarja befogadni. Az osztály egyik tagja, Ancsa születésnapra összejövetelt szervez, amire mindenkit meghív, csak Kareszt nem. Karesz megkérdezi a mellette ülő fiút, Gábort, akivel egyébként jóban van, mi az oka szerinte, hogy így kiközösítik. Gábor csak megvonja a vállát.

Másnap Karesz a következő beszélgetésre toppan be az osztályba:

- Képzeljétek, az új kis törpe azt kérdezte, mi a baj vele? - mondta Gábor. (Nevetés)
- Mit mondtál?
- Hát mit, semmit. Mondtam volna, hogy ellenszenves a feje?

a) Mit tettél volna Karesz helyében?

b) Hogy viselkedett Gábor? Te mit tettél volna a helyében?

ROBOT BARÁT

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja az önismeret-fejlesztés. A modulban a saját robothoz készült „használati utasítás” valójában az önjellemzés gyakorlását szolgálja.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Svéd gyerekversek és köznapi szövegek Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Önjellemzés, szövegelemzés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A gyerekekkel az önjellemzésen túl a használati utasítás szövegtípusát is gyakoroltatjuk. Előzetesen gyűjtessünk különböző gépek használati utasításaiból! (Szerkezetük, tartalmuk, kulcsszavaik.)
A gyerekek felolvassák elkészített feladatukat. Az értékelésnél vigyázzunk az egyes gyerekek érzékenységére!

TÁMOGATÓ RENDSZER

Használati utasítások

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Saját robothoz készült „használati utasítás” készítése
Tanári instrukciók	Előzetes feladat: használati utasítások gyűjtése. Ismertessük a tanulókkal a feladatot: „használati utasítás” készítése a gyűjtött minta felhasználásával. A diákok a feladatot önállóan, írásban oldják meg. A feladat megoldását értékelő megbeszéléssel zárjuk.
Kiemelt készségek, képességek	Önjellemzés, szövegelemzés
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, egyéni
Módszerek	Szövegelemzés, írásbeli feladat
Eszközök	9. feladat

MUNKAFÜZET

9. FELADAT

Van egy robotembered, amely szakasztott másod. Ugyanazokkal a jó és rossz tulajdonságokkal rendelkezik, ugyanazokat az ételeket kedveli stb., mint te. Barátod kölcsönkéri tőled néhány napra, hogy játsszon veled.

Mellékelj hozzá használati utasítást! Mielőtt hozzáfognál a szöveg megírásához, gondold át, mi mindent kellene tartalmaznia ahhoz, hogy az előírásokat betartva a robot kellemes órákat szerezzen a barátodnak. Hasonlítsd a szöveg egy „igazi” használati utasításhoz!

A NAGYVÁROS

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja, hogy a gyerekekre leselkedő veszélyekre hívja fel a figyelmet történetek, tapasztalatok segítségével.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: A Pál utcai fiúk II. Gyerekvilág, felnőttvilág Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszja	Tapasztalatgyűjtés, véleménynyilvánítás, szóbeli szövegalkotás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Ráhangelődésként felolvassuk a gyerekeknek a szövegrészletet. Beszélgetést kezdeményezünk: milyen lehetett régen a forgalom, a város, a gyerekek hogyan közlekedtek, mi lehetett veszélyes, illetve mindez hogyan alakul napjainkban. Pl. a nagyvárosban leselkedő veszélyek, idegenekkel való szóba állás, este az utcán. Az ismeretlen kifejezéseket, pl. omnibusz, magyarázzuk el a gyerekeknek, illetve nézzék meg a képen!

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Tapasztalatcsere a gyerekekre leselkedő veszélyekről, történetek, tapasztalatok segítségével
Tanári instrukciók	Ismertessük a tanulókkal a feladatot, olvassuk fel a szöveget. Kezdeményezzünk beszélgetést az alábbi témákban: a város régen és ma, a gyerekekre leselkedő veszélyek régen és ma.
Kiemelt készségek, képességek	Tapasztalatgyűjtés, véleménynyilvánítás, szóbeli szövegalkotással.
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális
Módszerek	Olvasás, szóbeli szövegalkotás
Eszközök	10. feladat

MUNKAFÜZET**10. FELADAT**

Olvasd el a szöveget! A szöveg és a kép alapján milyennek képzeled a korabeli Bécsset? Milyen ma egy nagyváros? Milyen különbségek vannak az emberek életében, a közlekedésben, a bevásárlási lehetőségekben stb.?

A NAGYVÁROS

Néhány hetes vidéki tartózkodás után visszatérve Bécsbe, az első órákban valami ideges szédülés fogja el az embert, s a minden oldalról rázúduló iszonyatos zsvivajban bizonytalanul támo­lyog, mint a részeg. Akármilyen gyógykúrán erősítette is idegeit, rátör a jeges rémület, amint a háta mögött váratlanul felhangzik az a földrengésszerű robaj, amellyel az üzletek redőnyének lehú­zása jár. ... Rettenetes, ahogyan az omnibusz kerekei végigdörögnek a gránitkövezeten, de nem sokkal jobb a helyzet az aszfaltozott utcákban sem. Bécsben ugyanis az emberek, a kocsik és a kutyák mindenkor teljes erejükkel azon fáradoznak, hogy földi jelenlétüket oly hangosan jelezzék, amennyire csak telik tőlük, mintha attól félnének, hogy különben észre sem veszik őket. (Eduard Pö­tzl, 1900)

FELNŐTTEK, GYEREKEK RÉGEN ÉS MA

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A szövegből információgyűjtés és az információk összehasonlítása a tapasztalatokkal. Olyan foglalkozásokat, öltözékeket, tárgyakat kell azonosítani, amelyeket ma már nem vagy másképp használunk, illetve másmilyenek
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: A Pál utcai fiúk III. Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Információgyűjtés, összehasonlítás, jellemzés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A gyerekeknek előzetes gyűjtőmunkaként adjuk ki a feladatot. Az információrendezést, illetve a táblázat kitöltését végeztessük el az órán! A megbeszélés kapcsán (esetleg lehet versenyben is) hívjuk elő a tapasztalatokat. A kigyűjtött tárgyak, öltözékek stb. mennyiben befolyásolták, befolyásolják az emberek életmódját?

TÁMOGATÓ RENDSZER

Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk*

KONFLIKTUSKEZELÉS 1.

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Egy hétköznapi konfliktus megoldása kapcsán a gyerekek konfliktuselemzési, konfliktusmegoldási stratégiáit fejlessze.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Mesék szülőkről és gyerekekről Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Konfliktuskezelés, együttműködés, vitatkozás, érvelés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A feladat megoldása kapcsán érdemes a felmerülő erkölcsi dilemmákat megbeszélni. Az ígéret, barátság fogalmakat megbeszélni, saját tapasztalatokat elmondani a gyerekekkel. Nincs egyetlen helyes megoldás. A feladat elvégezhető heterogén kiscsoportban is, valamint eljátszható több variációban.

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Egy hétköznapi konfliktus megoldása kapcsán a gyerekek konfliktuselemzési, konfliktusmegoldási stratégiáinak fejlesztése
Tanári instrukciók	Ismertessük a tanulókkal a konfliktushelyzetet, olvassuk fel a szöveget. Megbeszélés, vita kezdeményezése a tanulókkal. A tanulók szerepjáték formájában oldják meg a feladatot.
Kiemelt készségek, képességek	Konfliktuskezelés, vitatkozás, érvelés
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, egyéni munka, pármunka, kiscsoport
Módszerek	Olvásás, szerepjáték, vitatkozás
Eszközök	12. feladat

MUNKAFÜZET

12. FELADAT

Pistával, a barátoddal megbeszélitek, hogy együtt nyaraltok a nagyszüleidnél Kisalmáson. Nagy terveitek vannak: horgászni fogtok és csónakázni, az erdősszel vadlesre menni, lovagoltok is a közeli lovardában. Pista szülei nem könnyen, de beletörődtek, hogy a családi nyaralásból a fiuk kima-
rad, így csak egy kétágyas szobát foglaltak maguknak a Balatonon.

Május végén azonban levél jött a nagybátyádtól, hogy Afrikába indul, és szívesen magával vinne, állná a költségeidet. Kétségbe esel, hiszen Pistával hónapok óta tervezgetitek a nyaralást, a nagy kalandról is nehéz lemondani. Mi legyen?

RÉGI SZAKMÁK

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modulban régi szakmák jelentését és tartalmát kutatjuk. A cél annak felfedeztetése, hogy a körülöttünk lévő világ változása hogyan hat az életünkre.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Mesék lányokról és legényekről Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Információgyűjtés, félreproduktív szövegalkotás szóban

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A gyerekek régi szakma-, tisztség-, illetve foglalkozásneveket kapnak. Lexikonok, illetve internet segítségével keressék meg otthoni feladatként, mit csinált a szakma művelője!

Számoljanak be munkájuk eredményéről!

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Régi szakmák jelentésének és tartalmának vizsgálata
Tanári instrukciók	A feladat kiadása Értékelés
Kiemelt készségek, képességek	Információgyűjtés, félreproduktív szövegalkotás szóban
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, egyéni munka
Módszerek	
Eszközök	13. feladat

MUNKAFÜZET

13 FELADAT

Az alábbi szakma-, foglalkozás-, illetve tisztségnevekből válassz ki hármat! Nézz utána, mit csinált a szakma (foglalkozás, tisztség) művelője! Használj szótárt, lexikont, internetet!

1. Kasznár
2. Ispán
3. Kanász
4. Lóvasút kocsisa
5. Foltozóvarga
6. Drótos
7. Csizmadia
8. Edényfoltozó
9. Cséplőgépkészítő
10. Vízimolnár
11. Váltókezelő
12. Bakter

A HALAK JELLEME

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja a nagyotmondás, a túlzás és a hazugság megkülönböztetése
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Nagyotmondó és hazudós mesék – Szereplők megjelölésének elhagyhatósága Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Információgyűjtés, érvelés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Vitát rendezhetünk arról, hogy hazugság-e a túlzás. Hol kezdődik a hazugság? Mit jelent a tapintat? Vajon tapintatos volt-e a főhős barátja, amikor így érvelt? Ha nem, miért?

A túlzó nyelvi fordulatokat verseny keretében gyűjthetjük.

MODULVÁZLAT

Tevékenység	A nagyotmondás, a túlzás és a hazugság megkülönböztetése
Tanári instrukciók	Felolvasás, beszélgetés kezdeményezése. Feladatadás: Ki tud több túlzó nyelvi kifejezést, szólást stb. gyűjteni. Beszéljük meg a megoldásokat.
Kiemelt készségek, képességek	Információgyűjtés, érvelés, ismeretalkalmazás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, egyéni munka, heterogén kiscsoport
Módszerek	
Eszközök	14. feladat; 15. feladat

MUNKAFÜZET

14. FELADAT

Gerald Durrell

A HALAK JELLEME

(Részlet)

A regény főszereplője egy igen csinos, ámde veszedelmesen buta hölgygel akar elmenni hangversenyre. Barátja igyekszik erről lebeszélni.

1. Tudod-e, hogy a Pavilon igazgatóságát ideges rángás fogja el Ursula nevének pusztá említésére is? Tudod, hogy évek óta próbálják kitiltani az előadásokról?
2. De hiszen azt mondta, hogy szereti a zenét – mondtam zavartan.
3. Úgy is van, és ezért gyakorol rá a zene olyan iszonyatos hatást. De korántsem olyan iszonyatosat, amelyet ő maga gyakorol a zenére. Láttam egyszer, hogy a Varázsfuvola előadása után a karmester zokogott, és úgy szívta a repülősöt, mint a pólyás a cumisüveget...
4. Az a történet járja, és szerintem igaz is, hogy amikor egyszer Ursula végighallgatta Sztravinszkij Tavaszünnepeinek előadását, a karmester teljesen megőszült. Tudsz róla, hogy amikor Eileen Joyce adott hangversenyt a városban, és Ursula is ott volt a koncerten, a jelenléte olyan káros hatással volt a szerencsétlen zongoristára, hogy szegényke a szünetben elfelejtett átöltözni?
5. Lehet... lehet, hogy csak szórakozottságból – mondtam.
6. Szórakozottság? Szórakozottság? Mondd csak, hallottad már valaha, hogy Eileen Joyce egyetlen rongyban játszott végig egy koncertet?
(Európa Könyvkiadó, 1978.)

1. Mi a véleménye Ursuláról a főhős barátjának?
2. Milyen eszközökkel próbálja lebeszélni a főhöst a barátja, hogy a hölgy butaságát szemléltesse?
3. Húzd alá a szövegben a túlzásokat, képtelenségeket!
4. Vajon elhihetette a főhős, amit a barátja mondott?

15. FELADAT

Sokszor használunk mondanivalónk nyomatékosításához túlzásokat.

Pl. Millióan voltak a koncerten. Szétment a fejem. Felrobbantam a méregtől.

Mi lenne, ha ezeket a mondatokat szó szerint értenénk?

MERRE JÁRT JANCSI?

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja, hogy a gyerekek szöveg alapján a térben való mozgást ábrázolják, továbbá, hogy összehasonlítsák a műben felvázolt „útvonalat” a valóságos helyszínekkel.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Vándorlás és célbaérés (János vitéz) Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Absztrakció, térlátás, összehasonlítás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A János vitéz szövege alapján először sorrendben írják fel a gyerekek, merre járt Jancsi. Egy Európa-, Ázsia-térkép segítségével próbálják a helyszíneket azonosítani. (Idézzük fel, hol van Tajánországnak vagy a tatárok földje.)

Írják le, hogy a földrajzi „utalások” hol nem valószerűek. A helyszínek kigyűjtését és az igazi térképen való keresést közösen, a térképrajzolást önállóan végzik.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Petőfi Sándor: *János vitéz*

IDEGENVEZETÉS

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A nézőpontváltás és a szóbeli szövegalkotás gyakorlása szerepjátékkal
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Világszintek és nagy szerkezeti egységek a műben Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Nézőpontváltás, fantázia, szóbeli szövegalkotás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A gyerekeknek adhatunk szempontokat az idegenvezetéshez. Pl. foglalják röviden össze a történetet a „csoportnak”, majd induljanak el a falu „főutcáján”, nézzék meg a patakot, az egyes helyszíneken álljanak meg, meséljék el részletesen a történetet.

Biztassuk a „turitákat”, hogy kérdezzenek!

TÁMOGATÓ RENDSZER

Petőfi Sándor: *János vitéz*

MODULVÁZLAT

Tevékenység	A nézőpontváltás és a szóbeli szövegalkotás gyakorlása szerepjátékkal
Tanári instrukciók	Feladat- és szempontadás, csoportalakítás, idegenvezetők kijelölése. A tanulók megtartják az idegenvezetést. A feladatot a végén értékeljük és megbeszéljük.
Kiemelt készségek, képességek	Nézőpontváltás, fantázia, szóbeli szövegalkotás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, heterogén kiscsoport
Módszerek	
Eszközök	17. feladat

MUNKAFÜZET

17. FELADAT

Kukorica Jancsi falujából és a francia király palotájából múzeumot csináltak. Idegenvezető vagy, turistacsoportot viszel ezekre a helyszínekre.

Játsszátok el a jelenetet!

Turistacsoportot vezetsz mint idegenvezető

- Kukorica Jancsi falujában,
- a francia király udvarában.

ALAPRAJZ 1.

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja az ábraolvasás, a tájékozódás fejlesztése. A gyerekek alaprajzon verbális utasításoknak megfelelően tájékozódnak.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Valós és képzeletbeli utazások Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Ábraolvasás, verbális utasítások alapján tájékozódás, absztrakció

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A gyerekek előtt az alaprajz, a tanár utasításai alapján „mennek körbe” a lakásban. A feladatokat egyénileg oldják meg.

MODULVÁZLAT

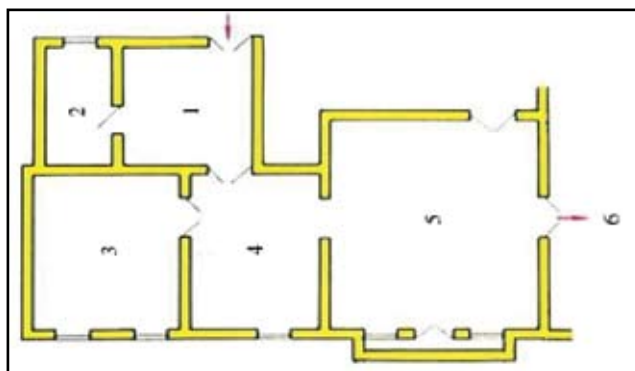
Tevékenység	A gyerekek az alaprajzon verbális utasításoknak megfelelően tájékozódnak.
Tanári instrukciók	Feladat- és szempontadás. A tanulók megoldják a feladatot. Munkájukat a végén értékeljük.
Kiemelt készségek, képességek	Ábraolvasás, verbális utasítások alapján tájékozódás, absztrakció
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, egyéni
Módszerek	Utastáskövetés
Eszközök	18. feladat

MUNKAFÜZET

18. FELADAT

Hol vagyok?

- Bementem a főbejáraton, átmentem egy szobán, bementem a következő szobába, majd jobbra fordultam, és bementem a harmadik szobába.
- A legkisebb helyiségben vagyok. Kimegyek az ajtón, bemegyek az egyik szobába, jobbra fordulok, bemegyek a másik szobába, majd ismét jobbra fordulok, és bemegyek a harmadik szobába.
- A második legnagyobb szobában vagyok. Kimegyek a szobából, átmegyek a következő szobán, és beérek egy szobába.

MEGOLDÁS

Hol vagyok?

- Az 1. szobában vagyok
- A 3. szobában vagyok
- Az 5. szobában vagyok

ALAPRAJZ 2.

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A modul célja a forráselemzés, ábraolvasás
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	5. évfolyam
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Szűkebb környezetben: Valós és képzeletbeli utazások Tágabb környezetben: Magyar nyelv és irodalom
A képességfejlesztés fókuszai	Forráselemzés, ábraolvasás, verbalizálás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A gyerekek tanulmányozzák az ábrát, majd próbálják kideríteni, milyen helyszínt ábrázol. Nem baj, ha csak közelítőleg határozzák meg pl. mozi vagy piac. Állításukat indokolják! Mutassák meg az ábrán, mi micsoda!

MODULVÁZLAT

Tevékenység	Forráselemzés, ábraolvasás
Tanári instrukciók	Feladat- és szempontadás. A tanulók írásban megoldják a feladatot. Munkájukat bemutatják, majd a végén értékeljük.
Kiemelt készségek, képességek	Forráselemzés, ábraolvasás, verbalizálás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egész osztály
Munkaforma	Frontális, egyéni
Módszerek	Ábraolvasás, írásbeli szövegalkotás: magyarázat, szóbeli szövegalkotás, bemutatás
Eszközök	19. feladat

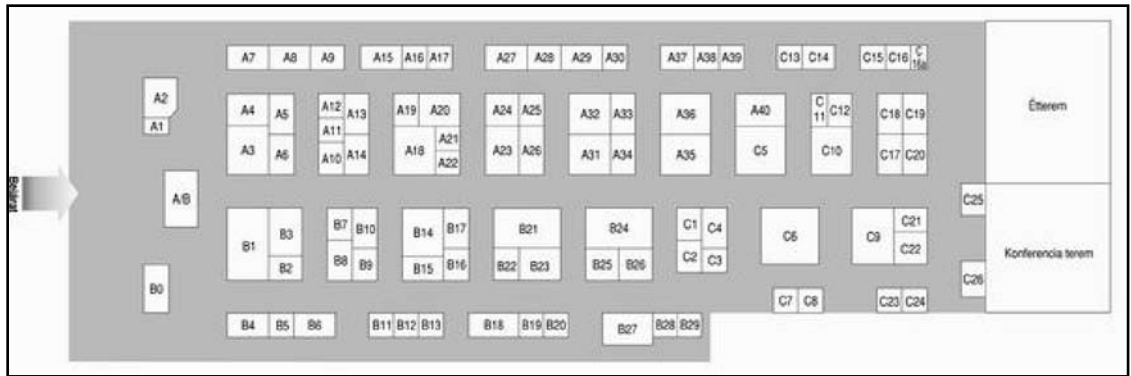
MUNKAFÜZET

19. FELADAT

Mi lehet a képen?

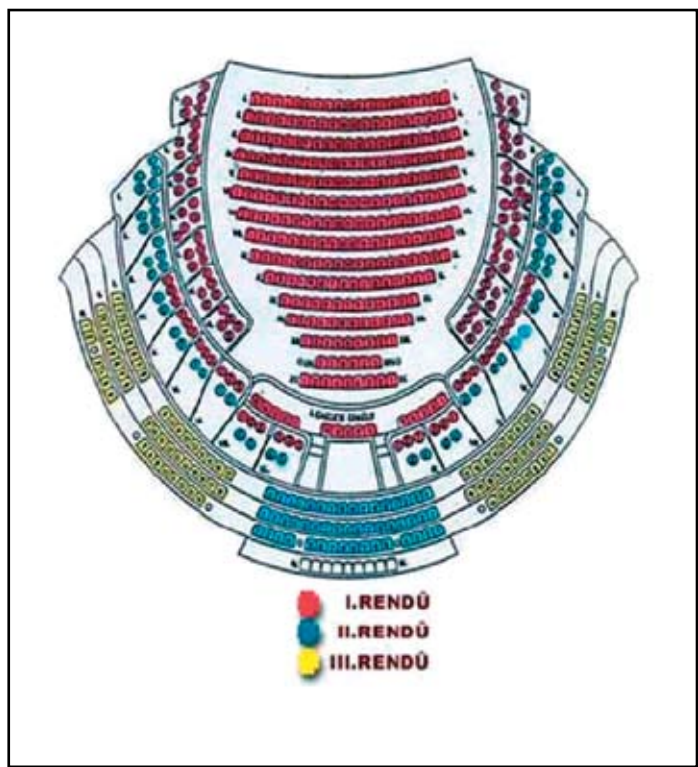
Nézd meg az alábbi képeket, és találd ki, milyen helyszínek alaprajzait láthatjuk! Válaszodat, indokold!

a)

<http://www.ee-fair.hu/2005h/hallenplan.html>

b)

<http://pannonfilharmonikusok.hu/alaprajz>

MEGOLDÁS

- a) Vásárcsarnok
- b) Színház